

ØKOLOGISK

tiltaksplan 2026

Foto: Live Skinnes

Det foregår en mengde økologiske aktiviteter og prosjekter i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Ved å synliggjøre disse, ønsker vi å motivere og inspirere til sterkere satsning på økologi i hele verdikjeden for mat.

Tiltaksplanen følger opp satsningsområdene i «Handlingsplan for økt økologisk produksjon, omsetning og forbruk i Oslo og Viken 2022 -2026»

10 % av Norges jordbruksareal skal være økologisk innen 2032. Målet følges opp i nasjonal strategi for økologisk jordbruk 2025-2032.

Her kan du lese om noen av de aktiviteter vi kjenner til per mai 2026.

Visjon

- Flere bønder velger å legge om til økologisk produksjon og opplever lønnsom drift, rettferdig lønn og arbeidsvilkår.
- Direktesalg av økologiske produkter fra produsent til forbruker er muligjort.
- Forbrukerne har kunnskap om og velger norsk økologisk mat.
- Offentlig sektor prioriterer og støtter produksjon og forbruk av norsk økologisk mat.
- Distribusjon- og omsetningsleddet, dagligvarebransjen, hotell- og serveringsbransjen tilrettelegger for økt etterspørsel, omsetning og forbruk av økologiske varer fra Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

NorgesGruppen

NorgesGruppen er representert i Nasjonal ressursgruppe for økologisk jordbruk, og signerte i 2025 intensjonsavtalen for å fremme økologisk mat og jordbruk. Selskapet ønsker å levere et godt utvalg av økologiske produkter til kundene, og satser videre på Vilje, som er NorgesGruppens egen merkevare for bærekraftige og økologiske produkter. NorgesGruppen deltar også i Debio Markeds prosjekt Ø for økologisk - forbrukerinnsikt og markeds kampanje, som vil gi oss viktig og anvendbar kunnskap om det norske økologiske markedet.

Foto: Statsforvalteren

Holli Mølle

- Samarbeider med 70 økologiske gårder på Østlandet, som alle er levende opptatt av å produsere økologisk kvalitetskorn. Nytt fra 2026 er at det økologiske matkornet fra Trøndelag, som tidligere ble tatt inn hos Gullimunn AS, nå transporteres til Holli Mølle.
- Hver melsekk fra Holli Mølle er merket med navnet på bonden som har dyrket kornet, og melet blir levert til dagligvarekjeder, restauranter og bakerier i hele Norge.
- Det lages mel av enkorn og andre urkorn som landhvetesorter, samt mel av rug, bygg og havre.
- Alle produktene er merket med Debio og Nyt Norge.

Oslo kommune

Oslo kommune jobber systematisk med sortimentstyring for å øke andelen økologisk mat. Sortimentet i nettbutikken låses, slik at bestillere kun kan kjøpe varer med de ønskede merkeordningene. For eksempel økologisk melk, egg, kaffe og bananer. Dette har bidratt til at Oslo kommune har økt, og fortsetter å øke andelen på økologisk mat. I 2025 var den økologiske andelen på 12 prosent.

Foto: DebioInfo

Østfold fylkeskommune

Østfold fylkeskommune har de siste årene satset på å tilby sunn og bærekraftig mat i fylkeskommunens kantiner.

I 2026 er målet at Miljøfyrtårn-sertifiseringen om minst 15 prosent økologisk mat og drikke skal harmoniseres med ambisjonsnivået om 30 prosent økologisk mat og drikke i kantinene. Kantinene får tilbud om faglige samlinger og analyser av egne innkjøp, der måloppnåelse og videre utvikling diskuteres gjennom nettverksarbeidet.

Coop

Coop har signert Intensjonsavtalen for å fremme økologisk mat og jordbruk, og bidrar i arbeidet med den nasjonale strategien for økologisk jordbruk.

Coop har forpliktet seg til å bidra til å styrke det økologiske markedet gjennom videreutvikling av sortimentet med vekt på Änglamark og norske økologiske produkter, gjennom kampanjer og tilbud, samt synlighet i ulike kanaler.

Smaken av Indre - oppdag lokalmat i Indre Østfold

Smaken av Indre er en nettside og et utstillingsvindu for alt av lokalmat som dyrkes og produseres i Indre Østfold kommune. Dette er et samarbeid mellom Indre Østfold kommune, faglag og ulike produsenter.

I 2026 skal prosjekt økologisk dyrking, som er finansiert av fylkeskommunen settes i gang, og det kommer også en egen brosjyre om smaken av Indre, som viser spesielt til omfang av økologisk produksjon i kommunen.

Kongsberg kommune

Kongsberg kommune har både grunnskoler og to sansehager, som planter og dyrker etter økologiske prinsipper. Sansehagene og seks av skolene er med i prosjekter sammen med Økologisk Norge.

Kommunen har sin egen bybonde, som også jobber tett med Økologisk Norge. Kommunen bruker mest mulig økologiske plantefrø, og oppfordrer og underviser skolehagelærere etter økologiske prinsipper.

Kalnes videregående skole

Skolegårdsbruket er en av landets største økologiske gårder, og bidrar i flere utviklingsprosjekter.

I 2026 skal skolen bidra til å utvikle matfylket Østfold i mer økologisk og bærekraftig retning, gjennom blant annet produksjon, kunnskapsutvikling og formidling, skolemåltidet og gårdsbutikken.

Skolen jobber også for å etablere "Østfold matkultur og aktivitetssenter på Kalnes".

Matprisen 2026

Matprisen ble etablert i 2014 og er en del av Debio Marked. Prisen deles ut i november 2026 og samler aktører fra hele næringskjeden i matbransjen. Under prisutdelingen hedres enkeltpersoner og virksomheter for sin innsats for mer bærekraftig og økologisk mat.

[Les mer på matprisen.no](https://matprisen.no)

Norsk Landbruksrådgiving

Jobber med økologisk landbruk på flere områder, blant annet:

- Markdager i økologiske vekster i vekstsesongen
- Kurs i allsidig grønnsaksdyrking, syv kvelder
- Webinarer om allsidig grønnsaksdyrking og potet
- Økologisk førsteråd med gårdsbesøk for å diskutere muligheter for omlegging til økologisk produksjon
- Økologisk rådgivningsavtale for foretak som driver med økologisk produksjon
- Dyrkingsgruppe for økologisk korn, erfaringsgruppe om målrettet beitebruk og jordhelse
- Nyhetsbrev om økologisk produksjon, fagartikler og reportasjer på nettsidene.

Matvalget

Matvalget arbeider for at flere virksomheter skal tilby bærekraftige måltider basert på økologiske og lokale råvarer. I 2026 samarbeider Matvalget blant annet med Agder, Trøndelag og Bærum for å øke andelen råvarebasert og økologisk hverdagsmat i kantinene ved videregående skoler. I tillegg samarbeider de med flere kommuner og fylkeskommuner om innkjøp av kortreiste råvarer, faglig inspirasjon rundt hva som kjennetegner et bærekraftig måltid, samt om å prioritere økologisk mat i eksisterende og nye lokalmatsatsinger.

[Les mer på matvalget.no](https://matvalget.no)

Foto: Kristoffer Skinnens

Sigdal Mølle

Sigdal Mølle mottar og foredler økologisk matkorn fra gårder i nærområdet på Østlandet. Alle produkter er godkjent av Debio og Nyt Norge, og kornpartiene holdes adskilt for å sikre full sporbarhet tilbake til dyrkingsstedet.

I samarbeid med kornprodusentene bidrar mølla til å bevare og videreutvikle gamle kornsorter som emmer, spelt og svedjerug, samt tradisjonelle landsorter av hvete og bygg. Mølla deltar i Norges Vel sitt treårige prosjekt «Deltakende sortsutvikling: Økt diversitet og klimatilpasning i økologisk kornproduksjon».

[Les mer på sigdalmolle.no](https://sigdalmolle.no)

Haldenkanalen Permakulturlag

Haldenkanalen Permakulturlag er et lokalt engasjement for permakultur i Aremark kommune. Laget arbeider med å utvikle en permakulturrhage i Aremark sentrum i samarbeid med kommunen og lokale aktører. Hagen skal være en åpen, grønn møteplass for læring, dyrking og fellesskap. Gjennom kurs, aktiviteter og sosiale initiativer sprer laget kunnskap om permakultur, økologisk dyrking og bærekraftige valg, og løfter regionen som et område for bærekraftig utvikling.

Økouka

ØkoUKA skal feire og vise frem mangfoldet av norsk økologisk og biodynamisk landbruk og mat, og sette fokus på matkultur og matglede i hele Norge. Under ØkoUKA får du ny kunnskap og inspirasjon til en grønnere hverdag og lærer hvordan du kan leve litt mer økologisk. Årets tema er bonden. Temaet knytter de store spørsmålene rundt maten vi spiser og hvordan den produseres, til matsikkerhet og lokal selvforsyning.

ØkoUKA arrangeres i hele landet 10. - 20. september 2026.

Programmet kommer, [se ØKOUKA 2026](#).

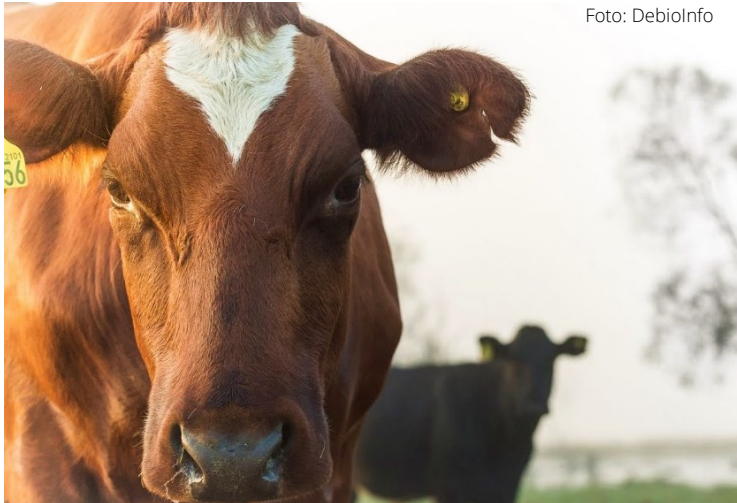

Foto: Debiolinfo

Økouka i Buskerud

I år planlegges ØkoUKA i Buskerud på en noe annen måte for å støtte opp under den nasjonale strategien for økologisk jordbruk 2025-2032.

Økouka Buskerud retter i 2026 innsatsen mot:

- Ungdom som står foran valg av utdanning.
- Dialog mellom gårdbruker, butikk og forbruker.
- Forståelse for hvordan offentlig og privat etterspørsel påvirker gårdbrukerens valg.

Program kommer, [se ØKOUKA Buskerud](#).

Økologisk Norge

Norges største ideelle organisasjon for alle som dyrker og spiser økologisk mat. Gjennom både praktisk og politisk arbeid jobber de for å styrke økologisk mat og landbruk i Norge, til glede for mennesker, dyr, klima og natur.

Organisasjonen driver prosjekter innen rekruttering til og utvikling av økologisk landbruk, skolehager, sansehager og arrangementer. I prosjektene samarbeider de bredt med ulike aktører for å utvikle løsninger sammen og styrke gjennomslaget i sakene de arbeider med.

Kolonihagen

Kolonihagen omsetter stadig mer og flere økologiske produkter. Et viktig prinsipp i arbeidet for å styrke norsk økologisk produksjon er å «importere det vi må, produsere det vi kan». Her jobber de med å flytte meieriproduksjon fra Danmark til Norge, og med å skape en mer robust verdikjede for økologisk svineproduksjon ved å rekruttere økologiske svineprodusenter.

Kolonihagen deltar også i Debio Markeds prosjekt Ø for økologisk, som skal bidra med forbrukerinnsikt og økt kunnskap om det norske økologiske markedet. De skal videreutvikle sitt strategiske samarbeid med Kolonihagen x Horgen, et samarbeid for innovasjon, kunnskapsdeling og kommersialisering av økologisk og regenerativt landbruk.

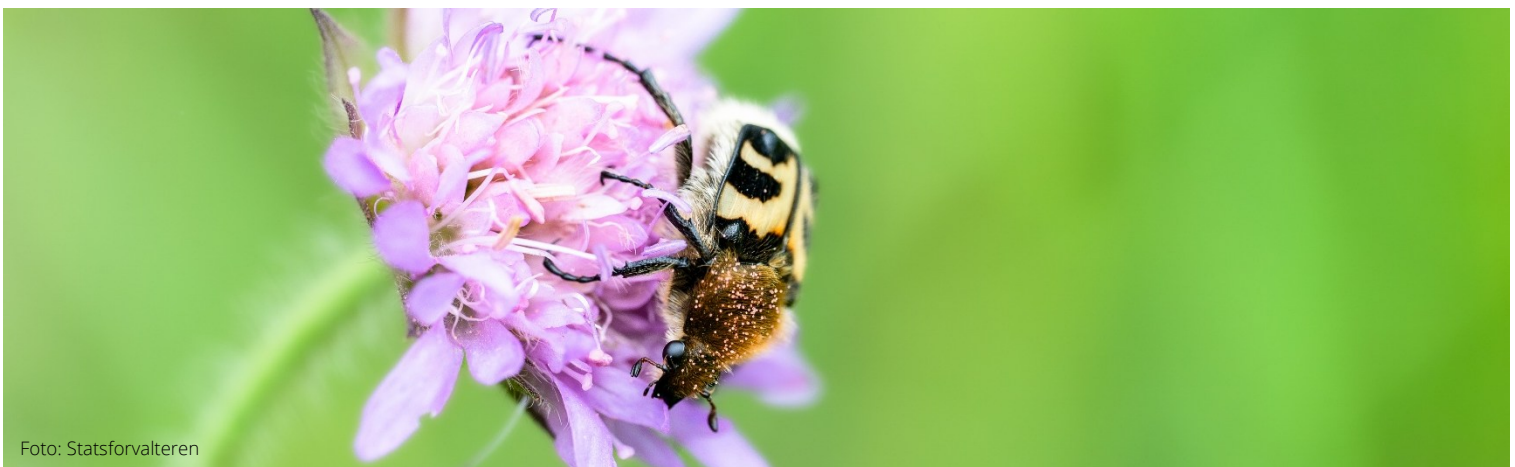

Foto: Statsforvalteren

ØkoMat (Nofima)

ØkoMat er Nofimas helhetlige veiledningstilbud, der virksomheter som produserer økologisk mat og drikke får støtte til å omsette idéer og til salg av ferdige økologiske produkter som er etterspurt av markedet. Målet er å øke bredden, volumet og kvaliteten til økologiske produkter fra norsk jordbruk. Økomat gir faglig veiledning til matforedlingsbedrifter, og tilbyr oppfølging i egen bedrift eller i Nofimas pilothaller. Veiledningen og oppfølgingen skreddersys ut ifra hvilke problemstillingen bedriften har. ØkoMat skal også kartlegge hindringer som begrenser volum og bredde i matsortimentet i de aktuelle salgskanalene. [Les mer her.](#)

Norsk Gardsost

Norsk Gardsost er en kompetansedrevet medlemsorganisasjon for norske gårds- og håndverksystemer. Organisasjonen har flere økologiske medlemmer i regionen, og jobber med synliggjøring gjennom osteloypa.no og ostelandet.no.

[Les mer på Norskgardsost.no](http://Norskgardsost.no)

Oda

Oda tilbyr en rekke økologiske produkter, og har siden 2021 hatt kvantitative mål for å øke salget av lokalt produsert mat. De siste to årene har omsetningen av andelen økologiske varer økt i både volum og antall.

For å styrke dette arbeidet videre har Oda nylig inngått samarbeidsavtalen "Ø for økologisk" med Debio, der målet er å øke omsetningen av økologiske varer og øke kunnskap om merkeordningen.

Foto: Dag Molteberg

Akershus fylkeskommune

Akershus fylkeskommune har nylig vedtatt en ny strategi for bærekraftig verdiskaping i landbruken i Akershus.

Et av målene i strategien er å fremme et miljø-, klimavennlig- og sirkulært landbruk gjennom redusert utslipp, bedre ressursutnyttelse og økt karbonbinding i tråd med fylkets klimamål om 80 prosent utslippskutt innen 2030 og nasjonalt mål om 10 prosent økologisk areal innen 2032.

[Les mer her.](#)

Debio Marked

I 2026 viderefører Debio Marked satsingen «Ø for økologisk» for å sikre at veksten i økologisk omsetning gagnar norske produsenter og styrker kjennskapet til Ø merket.

I april ble den første markedsrapporten for økologisk omsetning i Norge lansert. Rapporten gir analyser av markedsdata, trender og forbruksmønstre, og inkluderer også utviklingen i Sverige, Danmark og Finland.

Høsten 2026 gjennomføres også en nasjonal kommunikasjonskampanje for Ø merket og økologisk produksjon.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vi har laget denne tiltaksplanen, og gleder oss over alle prosjekter og initiativer som foregår i våre fylker.

Statsforvalteren jobber også for å løfte økologisk matproduksjon i ulike nasjonale satsinger, regionale lokalmatsatsinger, gjennom stortingsmeldinger, høringsinnspill, dialog og prosjektdeltakelse.

Målet for 2026 er å fastsette en innkjøpsrutine som sikrer etterspørsel av økologiske matvarer ved interne anbud og anskaffelser i vår regi. Vi er også i dialog med kantinene på Statsforvalterens kontorsteder med mål om en tallfestet andel økologisk mat som serveres der. For kontoret vårt i Drammen er målet å få med de andre leietakerne i huset om 5 prosent andel økologisk mat i kantinen, og sikre en avtale med kantineleverandøren ISS på det.

Vi er også opptatt av å fremme økologisk i utformingen av nasjonale og regionale miljøvirkemidler (RMP og KMP), og jobber for å få på plass en felles økologisk strategi for Statsforvalterembetene.

Vi har koordinert arbeidet med å få frem en handlingsplan for våre fylker. [Les den på våre nettsider.](#)

Foto: Statsforvalteren

Halden kommune – Halden Skiklubb

Halden Skiklubb har blitt miljøfyrtårn, og på deres arrangementer har de blant annet mål om at minst 10 prosent av alt som serveres skal være økologisk og at 5 prosent skal være kortreist.

Neste år skal klubben arrangere O-festivalen, som er Norges største årlige orienteringsarrangement. Dette gir en unik mulighet til å synliggjøre frivillig sektors rolle i arbeidet med å fremme økologisk og kortreist mat og drikke, og samtidig bidra til økt etterspørsel og betalingsvilje for slike produkter i Norge.

Foto: Statsforvalteren

Bondens marked

På Bondens marked kan du som kunde handle mat direkte fra bonden. Produktene du kan få kjøpt, vil variere gjennom sesongen og fra marked til marked. Som oftest vil du finne ost, kjøtt, bakervarer, honning, frukt, bær og grønnsaker, og noe av dette vil være økologisk.

Til sammen arrangeres det årlig ca. 75 markedsdager i Oslo, Akershus, Buskerud og Østfold. Tid og sted finner du på bondensmarked.no. Der finner du også søknadsskjema for deg som vil selge på våre markeder.

Økologisk landbruk kan bidra til å nå flere av FNs bærekraftsmål.

Skann for å se handlingsplanen og kontaktinformasjon:

